

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Adalet Bakanı Akın Gürlek tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Serhat EREN

Diyarbakır Milletvekili

Osmaniye 2 Nolu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda yaşanan uygulamalara ilişkin tarafımıza ulaşan hak ihlali iddiaları, avukatlık mesleğinin icrasının engellenmesinden sağlık hakkına erişime, ifade ve haberleşme özgürlüğünden infaz adaletine kadar çok geniş bir yelpazede ciddi hukuki sorunlara işaret etmektedir. Avukat görüşmeleriyle tespit edilen ve tarafımıza aktarılan hukuka aykırı ve keyfi uygulamalar şöyledir:

- Osmaniye 2 nolu T tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'na avukatların giriş sırasında X-Ray cihazından geçildikten sonra ayrıca el dedektörü ile arama yapıldığı,
- avukat ile mahpus arasında yapılan görüşmeler sırasında görüşme alanında veya görüşmeyi doğrudan izleyebilecek bir noktada infaz koruma memurunun beklediği,
- Siyasi mahpuslara yönelik olarak savcılığın oldukça sert ve olumsuz bir tutum içerisinde olduğu,
- İdare ve gözlem kuruluna çıkan mahpuslara yönelik olarak, "Sizi bir daha yargılayacağım", "Ben burada olduğum müddetçe mahkemenizi bir daha yapacağım" şeklinde ifadelerin kullanıldığı, mahpusların cezaevi içerisindeki güncel tutumlarından ziyade geçmiş yargılamalarının ve dosyalarının gündeme getirildiği,
- Bu kapsamda Emin Çetintaş, Mehmet Kazıcı ve Veysi Baltaş'ın tahliyelerinin ertelendiği,
- Siyasi mahpuslara yönelik yaklaşımın yalnızca kurul görüşmeleriyle sınırlı olmadığı, cezaevindeki genel uygulamalarda da benzer bir tutumun olduğu,
- Mahpusların revir taleplerine zamanında cevap verilmediği, muayene ve tedaviye erişimde gecikmeler yaşandığı,
- Hastaneye sevk, kontrole götürülme ve devam eden tedavilerin sürdürülmesi konusunda da sorunlar bulunduğu,
- Mahpusların sağlık şikâyetlerini iletmelerine rağmen bazı durumlarda uzun süre beklemek zorunda kaldıkları,
- Mahpusların bulundurabilecekleri kitap sayısına yönelik kota bulunduğu,
- Mahpusların istedikleri sayıda kitap bulunduramadıkları ve yeni kitap alabilmeleri için ellerindeki bazı kitapları çıkarmalarının istendiği, kitap sayısına ilişkin sınırlamanın özellikle uzun süre cezaevinde bulunan mahpuslar bakımından sürekli bir sorun oluşturduğu,

- Bazı gazetelerin mahpuslara verilmediği, özellikle BirGün gazetesinin cezaevine alınmadığı,
- Mahpusların önemli bir bölümünün ailesinin Osmaniye dışında yaşadığı, ailelerin farklı şehirlerde bulunması nedeniyle görüşlere gelmekte zorlandıkları, uzun mesafe yolculuk yapmak zorunda kaldıkları ve ekonomik olarak da güçlük yaşadıkları, bu nedenle mahpusların ailelerine daha yakın cezaevlerine sevk edilmek amacıyla yaptıkları sevk taleplerinin kabul edilmediği,
- Sosyal, kültürel ve sportif faaliyetlerin oldukça sınırlı olduğu,
- Yemeklerin hem çeşit hem de kalite bakımından yetersiz olduğu aktarılmıştır.

Yukarıda sıralanan ve başta Anayasa olmak üzere, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile güvence altına alınan hakların ihlali niteliğindeki bu iddialar, cezaevi yönetiminin denetimden uzak ve keyfi kararlar aldığını göstermektedir. Osmaniye 2 Nolu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda yaşanan hukuka aykırılıkların son bulması için iddiaların şeffaf bir şekilde araştırılması hukuk devletinin bir gereğidir.

Bu bağlamda,

1. Osmaniye 2 Nolu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda görev yapan avukatların, X-Ray cihazından geçmelerine rağmen ayrıca el dedektörü ile aranmaları şeklindeki Avukatlık Kanunu'na aykırı uygulamanın sebebi nedir ve bu uygulamaya son verilmesi yönünde bir talimatınız olacak mıdır?
2. Avukat ile mahpus arasında gerçekleştirilen görüşmeler sırasında, infaz koruma memurlarının görüşme alanını izleme mesafesinde beklemesinin gerekçesi nedir? Kurum İdare ve Gözlem Kurulu mülakatlarında, mahpuslara yönelik "Sizi bir daha yargılayacağım", "Ben burada olduğum müddetçe mahkemenizi bir daha yapacağım" şeklinde ifadeler kullanıldığı iddiaları doğru mudur? Kurulun, mahpusların cezaevindeki güncel durumlarından ziyade geçmiş yargılama dosyalarını esas alarak taraflı bir tutum sergilediği iddialarına ilişkin bir soruşturma başlatılmış mıdır?
3. İdare ve Gözlem Kurulu'nun mevzuata aykırı değerlendirmeleri neticesinde tahliyeleri ertelenen Emin Çetintaş, Mehmet Kazıcı ve Veysi Baltaş isimli mahpusların durumuna ilişkin bakanlığınızın bir incelemesi mevcut mudur? Siyasi mahpuslara yönelik ayrımcı ve keyfi kararlar alındığı iddiaları karşısında kurul kararları denetlenmekte midir?
4. Mahpusların revir taleplerinin zamanında karşılanmaması, muayene, tedavi ve hastaneye sevk süreçlerinde uzun süreli gecikmelerin yaşanması neticesinde doğabilecek sağlık risklerine karşı bakanlığınızca alınan önlemler nelerdir?
5. Cezaevinde uygulanan kitap kotasının gerekçesi nedir? Uzun süreli mahpuslar için ciddi bir sorun teşkil eden ve yeni kitap alımı için ellerindeki kitapları çıkarma zorunluluğu getiren bu sınırlama ne zamandan beri uygulanmaktadır?
6. BirGün gazetesi başta olmak üzere, bazı süreli yayınların mahpuslara verilmemesinin, bu fiili sansürün hukuki dayanağı bulunmakta mıdır?

7. Aileleri Osmaniye dışında yaşayan ve uzun mesafeler ile ekonomik yetersizlikler nedeniyle görüşe gelemeyen mahpusların, ailelerine daha yakın cezaevlerine sevk talepleri ne zaman karşılanacaktır?
8. Mahpusların sosyal, kültürel ve sportif faaliyetlerinin oldukça sınırlı tutulmasının ve sosyal izolasyona maruz bırakılmalarının önüne geçilecek midir?
9. Cezaevinde çıkan yemeklerin hem çeşit hem de kalite bakımından yetersiz olduğuna dair şikayetler kapsamında, kurumun iâşe bedelleri ve mutfak denetimleri en son ne zaman yapılmıştır?